

ЕС и Европейските институции

Ролята на неправителствения сектор

Петър Нацев, Парламентарен сътрудник на Илиана Иванова

Обединена Европа

1947 Обявен е **планът МАРШАЛ** за подпомагане съживяването на Европа след Втората световна война

Създадена е **Организацията за европейско икономическо сътрудничество (ОЕИС)** за координация на средствата от плана МАРШАЛ, която през 1961 г. прераства в **Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)**

1947 *1 януари:* Митническият съюз между Белгия, Холандия и Люксембург (**Бенелюкс**) влиза в сила

1948 Великобритания и Франция + Бенелюкс подписват Западно-европейския съюз (ЗЕС) за “сътрудничество в областта на културата, икономиката, социалната дейност и **колективна самоотбрана**”

1949 Създава се Организацията на Северно-атлантическия договор (НАТО)

Създаването на ЕС

9 Май 1950

Френският министър на външните работи **Роберт Шуман** излиза с Декларация, в която предлага Франция и Германия както и други европейски страни, желаещи да се присъединят към тях да обединят управлението на ресурсите в областта на въглищата и стоманата.

“Солидарността, създадена между двете страни чрез съвместно производство ще покаже, че войната между Франция и Германия е не само немислима, но и материално невъзможна” (**Жан Моне**)

18 Април 1951

Шестте (Белгия, Холандия, Люксембург, Франция, Германия и Италия) подписват Парижкия договор, създаващ Европейското обединение за въглища и стомана (ЕОВС);

Европейско обединение за въглища и стомана

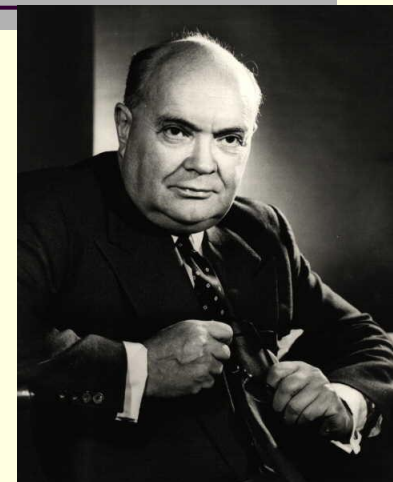
На **18 април 1951 година** в Париж шест държави – Франция, Германия, Италия, Белгия, Холандия и Люксембург подписват Договор за Европейската общност за въглища и стомана (ЕОВС), наречен още Парижки договор

Създаването на ЕС

1955 Месина (Италия)

Среща на външните министри на страните – членки, които дискутират в кои икономически области може да се разшири сътрудничеството.

Пол-Анри Спаак, министър–председател на Белгия, представя доклад с предложения за **изграждане на общ пазар**, където ще има свободно движение на **работници**, на стоки, услуги и капитали и ще бъде изграден **митнически съюз**.

25 Март 1957

Подписват се Римските договори, създаващи 2 общности Европейската икономическа общност (ЕИО) и Европейската общност за атомна енергия (ЕВРОАТОМ). Договорите са подписани от шестте (Белгия, Холандия, Люксембург, Франция, Германия и Италия) и влизат в сила на **1 януари 1958 година**

Създаването на ЕС

25 март 1957 г.

Подписването на договора за създаване на ЕИО и ЕВРОАТОМ

Първо разширяване

Обединеното кралство, Ирландия, Дания и Норвегия

- През август 1961 г. Обединеното кралство подава молба за членство в Европейската общност и по-късно е последвана от Ирландия, Дания и Норвегия.
- Първото вето от страна на Франция е през 1963 г., второто вето следва през ноември 1967 г. (по време на управлението на генерал Де Гол до неговата смърт през 1970 г.)
- След продължителни преговори на **22 януари 1972 г.** в Брюксел са подписани договори за присъединяване на **Дания, Ирландия, Норвегия и ОК.**
- На референдум Норвегия гласува “не”, но другите 3 страни официално стават членки на 1 януари 1973 година.

Второ разширяване

Гърция, Португалия и Испания

Диктатура и военно управление

- **Гърция** представи молбата си за членство в ЕО през **1975 г.**, а Португалия и Испания - през **1977 г.**
- На **1 януари 1981 г.** Гърция става член на ЕО.
- На **1 януари 1986 г.** Испания и Португалия стават членки на ЕО.
- Въпреки трудностите при това разширяване – сега 22 години по-късно Испания и Португалия са в “твърдото ядро” на Европа

Трето разширяване

ГДР и ФРГ

■ **1990, април**

Европейският съвет в Дъблин взема решение за обединението на Германия;

■ **3 октомври 1990 г.**

Трето разширяване:
обединяване на ГДР и ФРГ

Четвърто разширяване

Австрия, Швеция и Финландия (+ Норвегия)

Неутралитет

Австрия подава молба за членство през 1989 г.

Швеция подава молба през 1991 г.

Финландия подава молба през 1992 г.

■ Преговорите се откриват началото на 1993 година и продължават само 13 месеца.

■ Договорите за присъединяване влизат в сила от **1 януари 1995 година**

Страни-кандидати за членство в ЕС от Централна и източна Европа

група от Люксембург (1997):

- Чехия;
 - Естония;
 - Унгария;
 - Полша;
 - Словакия;
 - Кипър.
- Турция – специален статут
- Преговорите с тях започват през март 1998 година

група от Хелзинки (1999):

- Латвия;
 - Литва;
 - Малта;
 - Словакия;
- Румъния
- България

На **16 април 2003 г.** десетте подписват Договори за присъединяване и на **1 май 2004 година** стават пълноправни членки на ЕС. България и Румъния подписват Договорите си за присъединяване на **25 април 2005 г.** и от **1 януари 2007** стават пълноправни членки на ЕС

Критерии за членство в ЕС

от Централна и източна Европа

Критерии, определени от ЕС Копенхаген (1993):

- **Политически:** “стабилност на институциите гарантиращи демокрация, върховенство на закона, човешки права и зачитане и защита на малцинствата”
- **Икономически:** правила отнасящи се до пазарната икономика
Наличие на функционираща пазарна икономика и способност за справяне с конкурентния натиск и пазарните сили в Съюза;
- **Приложение на общностното право:** Способността на всяка страна да поеме задълженията на членството т.е. Правната и институционална рамка (т.нар. *acquis communautaire*)

Защо пет от десетте страни от ЦЕИ са в първата вълна?

Естония, Полша, Чехия, Унгария и Словения: по-добре икономически подготвени

Естония и Словения: политически причини (Скандинавски страни и Югославия)

Институции на ЕС – Европейски парламент

- ✓ 1979 г. Първо избиране на Европейски парламент
- ✓ 736 членове на ЕП (754 след Лисабон)
- ✓ законодателна власт (със Съвета)
- ✓ бюджетни правомощия (със Съвета)
- ✓ контролира ЕК
- ✓ избира Европейския омбудсман

Организация на Парламента

ПРЕДСЕДАТЕЛ
Йежи Бузек

ПРЕДСЕДАТЕЛСКИ СЪВЕТ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ НА ПАРЛАМЕНТА
ПРЕДСЕДАТЕЛИТЕ НА ПОЛИТИЧЕСКИТЕ ГРУПИ

БЮРО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ НА ЕП, 14 ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛИ

КВЕСТОРСКА КОЛЕГИЯ
6 КВЕСТОРИ

20 КОМИСИИ

ДЕЛЕГАЦИИ

СЕКРЕТАРИАТ

ПОЛИТИЧЕСКИ ГРУПИ
ПЕРСОНАЛ

Депутатите в ЕП

<http://www.europarl.europa.eu>

~~736 членове – актуално към 4 ноември 2009~~

1999

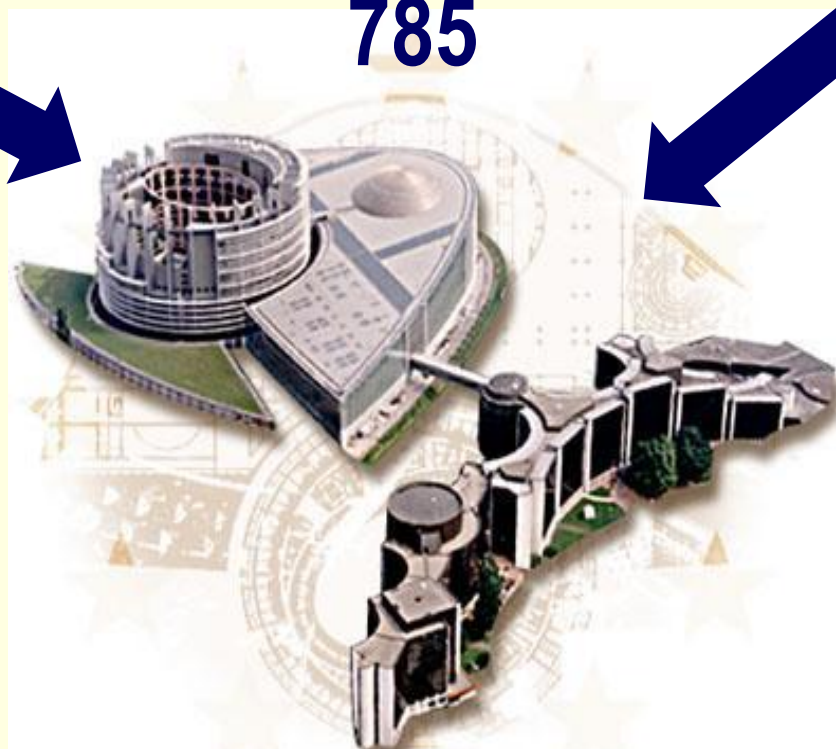
626

2007

785

2009

736

Европейски парламент

Места на държавите-членки в ЕС 27

ДЪРЖАВА-ЧЛЕНКА	ЕС 27 2007	ЕС 27 2009	АВА-	ЕС 27 2007	ЕС 27 2009
				18	
Германия	99	99		18	17
Обединено к-во	78	72	България	14	17
Франция	78	72		14	13
Италия	78	72		14	13
Полша	54	50		13	13
Испания	54	50		13	12
Румъния	35	33		9	12
Нидерландия	27	25		7	8
Белгия	24	22		6	7
Чехия	24	22		6	6
Гърция	24	22		6	6
Унгария	24	22	Г	5	6
Португалия	24	22			5
Швеция	19	18			

Европейски парламент

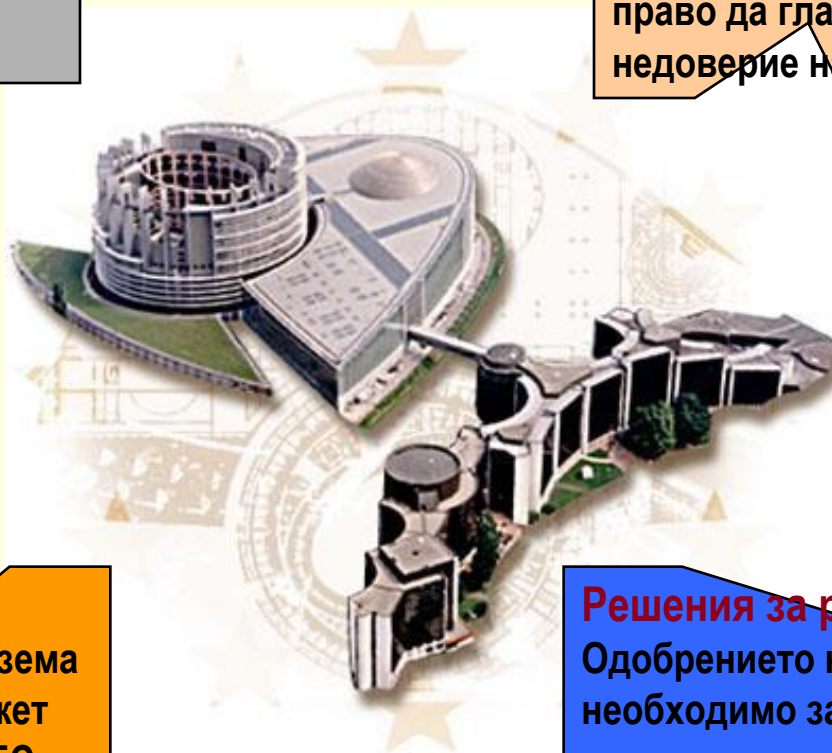
Правомощия

Законодателна власт

По-голямата част от европейското законодателство се приема съвместно от Европейския парламент и Съвета на ЕС

Парламентарен контрол

Парламентът упражнява контрол върху дейността на другите институции на ЕС и има право да гласува вот на недоверие на Комисията

Бюджетни правомощия

Европейският парламент взема решения за годишния бюджет съвместно със Съвета на ЕС

Решения за разширяването на ЕС

Одобрението на Парламента е необходимо за присъединяването на нови държави-членки

Комисии в ЕП

20 постоянни комисии + 2 подкомисии + 1 временна комисия

20

- AFET Външни работи
- DEVE Развитие
- INTA Международна търговия
- BUDG Бюджети
- CONT Бюджетен контрол
- ECON Икономически и парични въпроси
- EMPL Заетост и социални въпроси
- ENVI Околна среда, здравеопазване и безопасност на храните
- ITRE Промисленост, изследвания и енергетика
- IMCO Вътрешен пазар и защита на потребителите
- TRAN Транспорт и туризъм
- REGI Регионално развитие
- AGRI Земеделие и развитие на селските райони
- PECH Рибно стопанство
- CULT Култура и образование
- JURI Правни въпроси
- LIBE Граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи
- AFCO Конституционни въпроси

Права на човека (DROI)

Сигурност и отбрана
(SEDE)

Как работи Европейският парламент?

ЗАСЕДАНИЯ НА КОМИСИИТЕ

18 седмици за заседания на парламентарните комисии в Брюксел

ПЛЕНАРНИ ЗАСЕДАНИЯ

12 сесии на година в Страсбург
6 допълнителни сесии в Брюксел

	01					02					03					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
①		7	14	21	28		4	11	18	25		3	10	17	24	31
②	1	8	15	22	29		5	12	19	26		4	11	18	25	
③	2	9	16	23	30		6	13	20	27		5	12	19	26	
④	3	10	17	24	31		7	14	21	28		6	13	20	27	
⑤	4	11	18	25	1	8	15	22	29		7	14	21	28		
⑥	5	12	19	26	2	9	16	23	30	1	8	15	22	29		
⑦	6	13	20	27	3	10	17	24	2	9	16	23	30			
	04					05					06					
	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27
①		7	14	21	28		5	12	19	26		2	9	16	23	30
②	①	8	15	22	29		⑥	13	20	27		③	10	17	24	
③	2	9	16	23	30		7	14	21	28		4	11	18	25	
④	3	10	17	24	1	8	15	22	29		5	12	19	26		
⑤	4	11	18	25	2	9	16	23	30		6	13	20	27		
⑥	5	12	19	26	3	10	17	24	31		7	14	21	28		
⑦	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29			
	07					08					09					
	27	28	29	30	31	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	
①		7	14	21	28		4	11	18	25		1	8	15	22	29
②	1	8	⑮	22	29		5	12	19	26		2	9	⑮	23	30
③	2	9	16	23	30		6	13	20	27		3	10	17	24	
④	3	10	17	24	31		7	14	21	28		4	11	18	25	
⑤	4	11	18	25	1	8	15	22	29		5	12	19	26		
⑥	5	12	19	26	2	9	16	23	30		6	13	20	27		
⑦	6	13	20	27	3	10	17	24	31		7	14	21	28		
	10					11					12					
	40	41	42	43	44	44	45	46	47	48	49	50	51	52	1	
①		6	13	20	27		3	10	17	24		1	8	15	22	29
②		⑦	14	21	28		④	11	18	25		②	9	16	23	30
③	1	8	15	22	29		5	12	19	26		3	10	17	24	31
④	2	9	16	23	30		6	13	20	27		4	11	18	25	
⑤	3	10	17	24	31		7	14	21	28		5	12	19	26	
⑥	4	11	18	25	1	8	15	22	29		6	13	20	27		
⑦	5	12	19	26	2	9	16	23	30		7	14	21	28		

ПОЛИТИЧЕСКИ ГРУПИ

12 седмици за заседания на политическите групи

ЗЕЛЕНИ СЕДМИЦИ

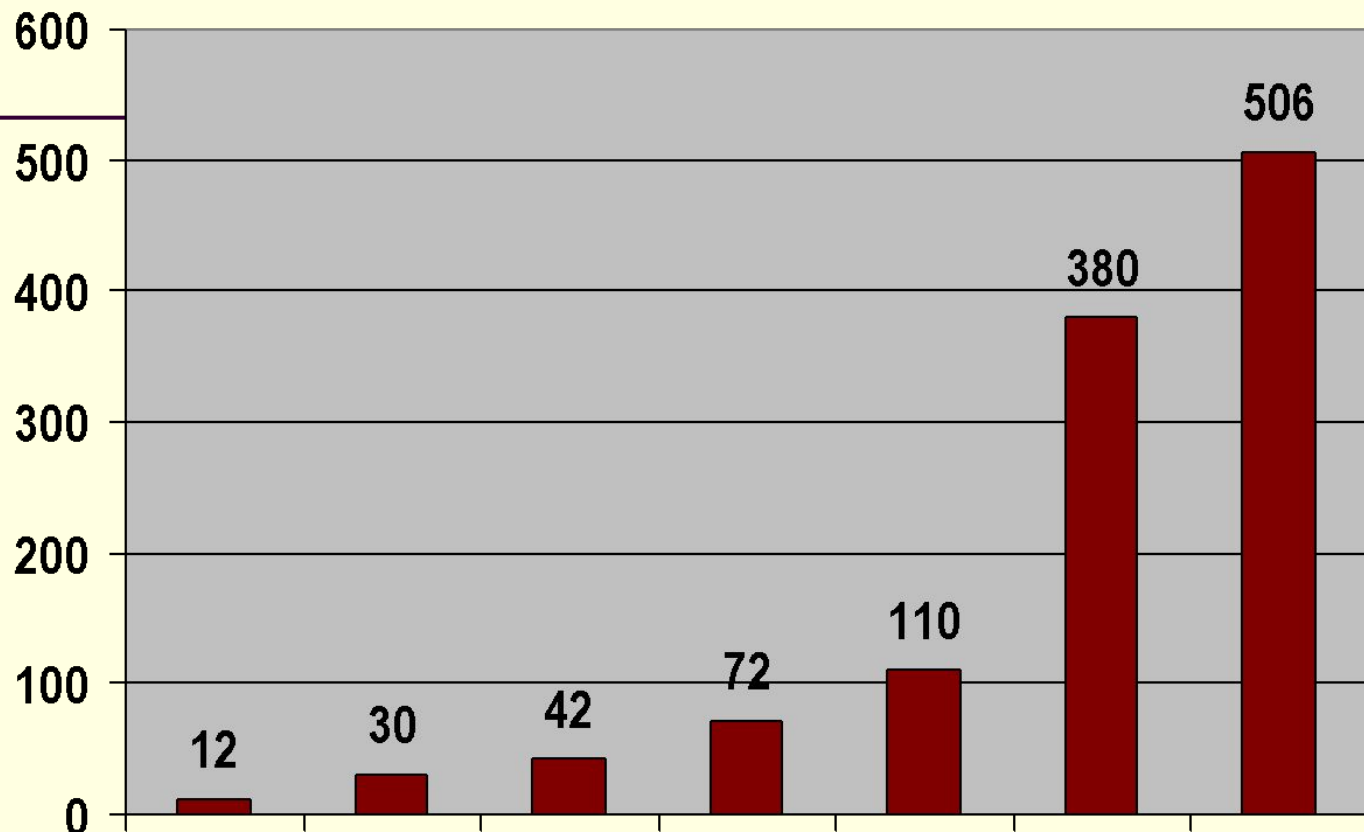
Депутатите извършават дейности в своите избирателни райони

Езиците в ЕП

ВСЕКИ ЕЗИК СЕ
ПРЕВЕЖДА НА
22 ДРУГИ ЕЗИЦИ

т.е. Възможни са

**506 ЕЗИКОВИ
КОМБИНАЦИИ**

ГОДИНА

1952

1973

1981

1986

1995

2004

2007

Брой държави-членки

6

9

10

12

15

25

27

Брой езици

4

6

7

9

11

20

23

FR, DE, IT,
NL

+EN, DK

+GR

+ES, PT

+FI, SV

+9 нови

+BG, GA, RO

20

Знаете ли, че:

- ❑ В Европейския съюз се говори на **23 официални езика**
- ❑ Европейския данъкоплатец плаща по повече от **3 Евро** на година за превод на документацията на ЕС на 23^{те} официални езика
- ❑ Обединяването на ГДР и ГФР струва повече от **1 000 милиарда марки.**
- ❑ Люксембург има **два пъти по-висок БВП** на глава от населението от Гърция;
- ❑ Населението на ЕС с петото разширяване се увеличава с **30% (~492 млн. души)**, площта се увеличава с **25%**, а БВП само с **4%**.

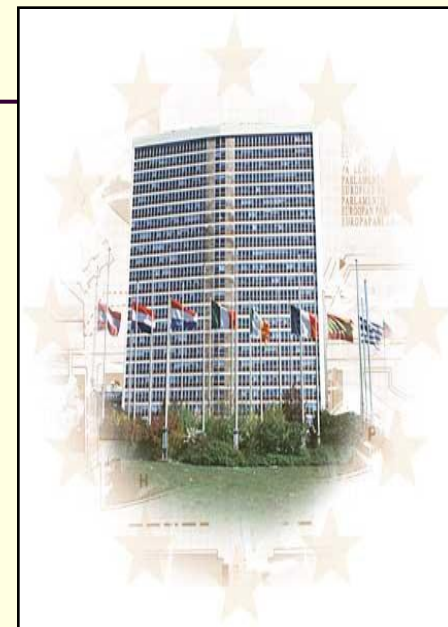
Къде се помещава ЕП?

Louise Weiss
ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ
(Страсбург)
12 пленарни сесии на година

Paul Henri Spaak
Altiero Spinelli
ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ (Брюксел)
заседания на комисиите
заседания на политическите групи
допълнителни пленарни сесии

ЕВРОПЕЙСКИ
ПАРЛАМЕНТ
(Люксембург)
секретариат

Институции на ЕС – Съвет на ЕС

Председателство на ЕС:

Чехия
януари - юни 2009

Швеция
юли – декември 2009

Испания
януари - юни 2009

Белгия
юли – декември 2009

2018
България

министри от 27 държави-членки

законодателна власт (с ЕП)

бюджетни правомощия (с ЕП)

решения за външната политика

решения за селскостопанската п-ка

Къде се помещава Съветът на ЕС?

**Justus Lipsius
СЪВЕТ НА ЕС (Брюксел)**

Институцията “Съвет” в Европа

Съвет на ЕС

- Ниво министри
(заседава в различен състав)
- Законодателен орган

Съвет на Европа

- Международна организация
– 5 май 1949г.
- 47 държави-членки
- Защита правата на човека
- Съд в Страсбург по правата на човека

Европейски съвет

- Държавните и правителствените ръководители на страните членки
- Дава насоки, не взема обвързващи решения
- Среци – поне 2 годишно

Съвет на министрите

- Старото име на Съвет на ЕО/ЕС – няма разлика

Институции на ЕС – Европейска КОМИСИЯ

- ✓ 27 комисари
- ✓ контрол върху планирането и изпълнението
- ✓ право на законодателна инициатива
- ✓ Председател г-н Жозе Мануел Барозо

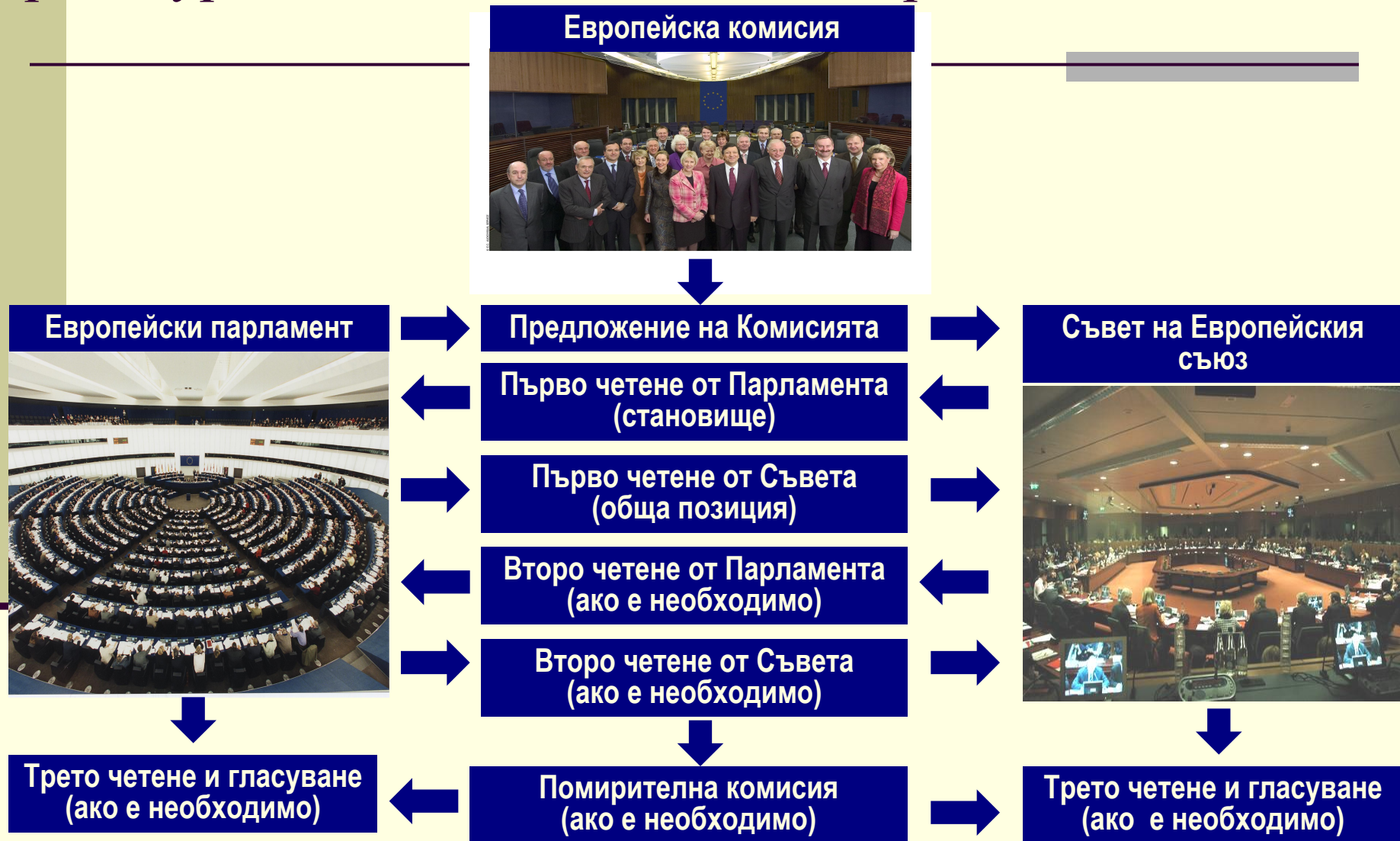
КЪДЕ СЕ ПОМЕЩАВА ЕК?

Verlaymont
ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ (Брюксел)

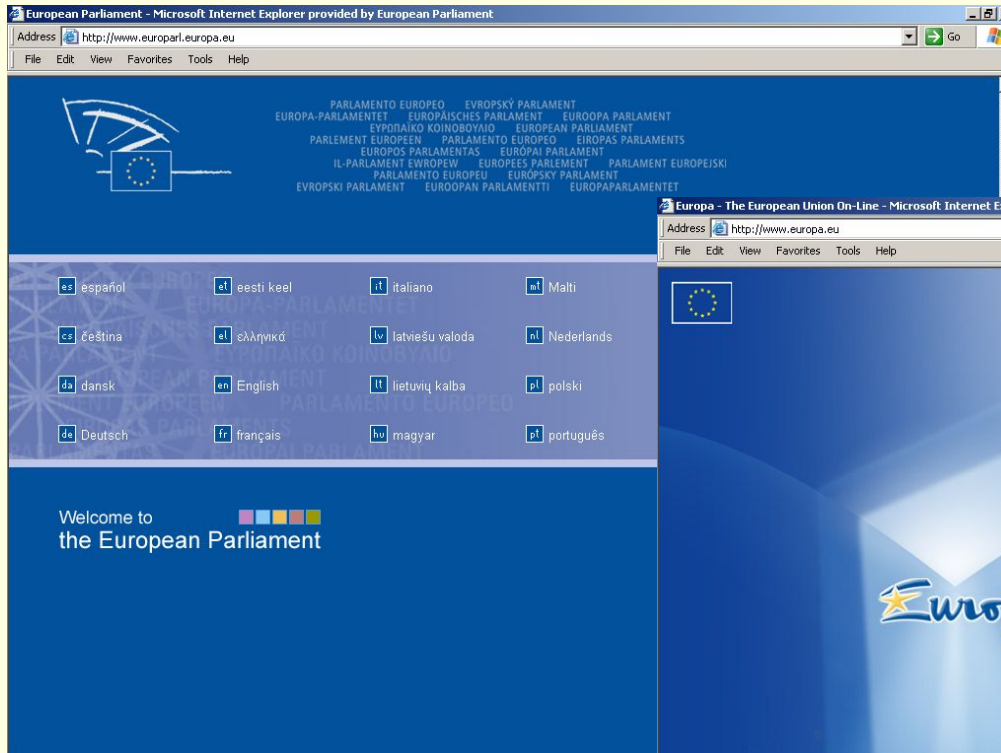
Законодателна власт

Процедура на съвместно вземане на решение

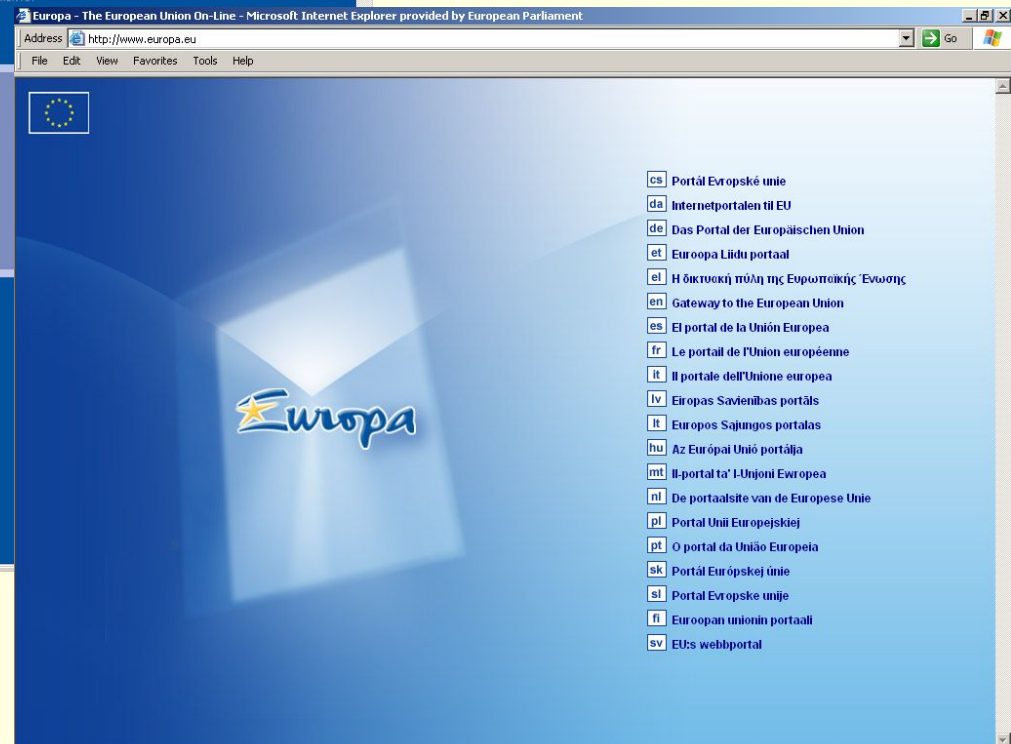

Информация за ЕС в Интернет

www.europarl.europa.eu

www.europa.eu

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО

Контакти:

Петър Нацев

+32 228 47 194

+32 477 913 922

petar.natsev@europarl.europa.eu

www.ilianaivanova.eu